

Villanskolan Surfar Säkert

Surfa Säkert

Villanskolan är kommunens största f-6 skola med drygt 500 elever. Våren 2004 startade vi vårt Surfa Säkert- arbete. Vi ville veta mer om vad våra elever gjorde på nätet och kunna hjälpa dem att hantera all information på ett vettigt sätt. I nästan 10 år har vi undersökt vad som är aktuellt för eleverna just nu. Vi har använt oss av våra maskotar Ville och Wilma samt föreläsningar, värderingsövningar, livskunskap, drama och samtal för att föra ut budskapet till våra barn: På Villanskolan surfar vi säkert!

Dessutom har alla barn i åk 2- 6 fått svara på en anonym enkät via Fronter.

Vi inleder vårt Surfa Säkert arbete med att Wilma (och ibland Ville) besöker alla klasser i åk 1- 6, där vi spelar upp en liten dramatisering om hur Wilma mår när någon varit taskig mot henne på nätet.

Barnen får hjälpa Wilma och sedan pratar vi om hur man ska vara en bra kompis. Beroende på ålder så lägger vi tonvikten på olika saker. Vi vill också uppmana barnen att vara ute och leka, röra på sig och inte sitta vid datorn för länge.

Årskurs 1 – Att skriva sig till läsning

Sedan 2012 arbetar alla årskurs 1 på Villanskolan med Att skriva sig till läsning, vilket skolledningen tog beslut om. Redan 2011 startade två årskurs 1 klasser med ASL – metoden. Övergripande för arbetssättet är att eleverna använder datorerna varje dag i skolarbetet för att lära sig att läsa genom att skriva på datorn. I vårt Surfa Säkert arbete kunde vi därför ge årskurs 1 en skrivuppgift som de genomförde med glädje: ”Skriv ett brev till Wilma och Ville och berätta vad du gör hemma på fritiden, om du använder datorn”.

Och vilka brev vi fick! De hade skrivit och ritat och skapat fantastiska berättelser. Detta var en uppgift som barnen gärna tog sig an. Det verkade som om frågan skapat intresse och vilja att berätta.

Årskurs 4 – Fronter som lärplattform

Redan från start i vårt en-till-en projekt har årskurs 4 arbetat med att använda Fronter som den lärplattform den ska vara. Inlämnings- och individuella mappar, forum och enkäter är några exempel på detta. Denna grundläggande kompetens är viktig för elevernas fortsatta skolgång. Det blir därför en naturlig arbetsuppgift för fyrorna att svara på vår Surfa Säkert enkät.

Enkäten skapar vi i Fronter och alla elever i årskurs 2-6 har svarat på våra frågeställningar om nätanvändning, populära mötesplatser och kränkningar. Vi vill också att de ska fundera över vad de skulle göra om de råkar ut för mobbning. Enkäten visar att förtroendet för oss vuxna är stort och vi vill att eleverna ska skapa en inre kompass – i hur man ska vara på nätet.

IKT-rådet

Våren 2013 startade vi på Villan IKT-råd där eleverna är representerade. Barnen i årskurs 1-3 och årskurs 4-6 har träffats en gång i månaden och ett av deras första uppdrag blev att ta del av vår Surfa Säkert – kartläggning och diskutera och utvärdera resultaten. De äldre eleverna fick gå ut till sina klasser och presentera våra diagram för sina klasskompisar. Det finns en vinst i lärandet när elever lär av varandra, många bra diskussioner och tankar kom upp under dessa korta genomgångar. Även de yngre eleverna i IKT-rådet fick också titta på diagrammen – och därefter reflektera tillsammans.

Likabehandlingsarbetet

Enligt skollagen ska huvudmannen se till att varje skola bedriver ett målinriktat arbete mot kränkningar för att motverka kränkande behandlingar av elever, även på nätet. Det ska genomföras åtgärder både för att förebygga och förhindra att elever kränks. Vi på Villan har ett väl utvecklat och gediget likabehandlingsarbete sedan många år tillbaka.

2008 blev vi en Friendsskola och året därpå fick vi Friendspriset som en skola som är

särskilt bra i arbetet med att engagera och inspirera lärare och elever i kampen mot mobbing. Surfa Säkert och säkerhet på nätet har alltid varit en del av Villanskolans likabehandlingsplan.

En inre kompass

Eftersom kommunens satsning på en dator per elev är igång och utbudet på program, information, spel, bilder, text och sociala medier ökar – är det viktigt att vi pedagoger tillsammans med eleverna samtidigt förbereder och arbetar med trygghet och förmåga att hantera all information. Nya situationer uppstår och de behöver utveckla förmågan att kritiskt granska och hantera dessa. Vi delar inte medias bild av att lärare är okunniga om nätkränkningar utan ser istället att de utvecklas och tar tag i problemen. Med Surfa Säkert arbetet vill vi förbereda inför livet – och låta eleverna vara medvetna om vad som kan hända – både hemma och i skolan. Det som händer på fritiden påverkar skolarbetet och gränserna suddas ut. Vi måste lära våra barn att kunna koppla ner, att stänga av och samtidigt bli en medborgare i ett digitalt samhälle.

Hållbar IKT

Det bästa med egen dator är enligt fyrorerna: ”Man slipper leta efter papper i lådan” ”Man kan skapa musik och film, det kan man inte med papper!”

Det som är mindre bra är:

”Att det gör ont i nacken efter tag”

”Ibland får man ont i ögonen om man sitter vid datorn för länge”.

Några elever i årskurs ett uttrycker följande:

”Man blir för lat, man skriver inte själv för det är en motor som skriver. Man förstör kroppen och får utslag”

”Man mår illa och blir snurrig om man sitter själv”

”Man hjälps åt med stavningen”

Vi vill hänga med i den IKT-utveckling som sker, men vi vill också att barnen leker, rör på sig och har direkta upplevelser av natur och kultur. Det finns ett stort värde i förstahandsupplevelser och att utveckla alla sinnen. Detta är en ständig balansgång mot ett allt mer digitaliserat samhälle.

Länktips

www.kränkt.se

www.mediabarn.se

www.statensmedieråd.se

www.kollakällan.se